

Goniec codzienny

Wilno
SOBOTA
22 maja 1943
Nr. 567
Cena w Wilnie 5 fen.

Pomyślna akcja ofensywna na Wschodzie

Na wschodnim obszarze Bałtyku zestrzelono 6 sowieckich bombowców. — Bomby na Djidjelli w Algierze

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 21 maja.

Naczelné Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na froncie wschodnim odparto kilka miejscowych ataków sowieckich. Operacje własnych oddziałów szturmowych były pomyślne.

Lotnictwo zwalczało oddziały

wojskowe, pociągi transportowe i zakłady zaopatrzeniowe nieprzyjaciela.

Lekkie niemieckie morskie siły zbrojne zatopily u wybrzeża Kaukazu dwa okręty z bolszewickimi dostawami i zestrzeliły tutaj oraz nad wschodnim Bałtykiem 6 sowieckich bombowców.

Niemieckie samoloty bojowe

w nocy na 21-y maja ponownie obrzuciły bombami ciężkiego kalibru obszar portu Djidjelli na wybrzeżu Algieru. Na obszarze morza Śródziemnego niemieckie myśliwce i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły 8 nieprzyjacielskich samolotów. Stracono jeden własny samolot myśliwski.

Odosobnione lekkie brytyjskie bombowce przedsięwzięły ubiegłej nocy bezskuteczne ataki niepokojące na obszar północnej Rzeszy.

Włoski komunikat wojenny

RZYM. 19. V. (DNB). Główna kwatera wojskowa podaje:

Znajdująca się w drodze wzdłuż wybrzeża Algieru pewna karawana okrętów została zaatakowana przez włoskie samoloty torpedowe. Zostały trafione trzy duże parowce. Jeden z nich o pojemności 10.000 TRB. należy uważać jako zatopiony.

Nieprzyjacielskie zespoły lotnicze przeprowadziły ataki z karabinów maszynowych na pew-

ną miejscowość na Kalabrii i rzuciły bomby na Porto Empedocle, Trapani i na wyspę Pantelleria. Szkody są nieznaczne, listy ofiar nie ustalono jeszcze.

W tym nalocie stracił nieprzyjaciel wskutek działalności obronnej myśliwców i artylerii przeciwlotniczej 27 samolotów 4 maszyny zestrzelono nad Porto Empedocle, 14 na północno-zachód od Trapani i 9 koło Pantellerii.

Fiński komunikat wojenny

HELSINKI 19. V. (DNB). Na froncie lądowym nie wydarzyło się nic godnego uwagi. W środkowej i północnej części frontu zbombardowała fińska broń lotnicza nieprzyjacielskie składy z materiałami palnymi, przy czym

powstały gwałtowne wybuchy i pożary.

Fińskie myśliwce zestrzeliły nad Zatoką Fińską dwa samoloty typu Jak 1. bez własnych strat.

Współpraca Filipin z Japonią

MANILA. (DNB). Jorgea Vargas, prezes rządowej komisji wykonawczej na Filipinach, oświadczył w związku z wizytą ministra dla spraw Wielkiej Azji Wschodniej, Aoki'ego, we wtorek rano wobec przedstawicieli prasy, mówiąc o polityce gospodarczej w Wielkiej Azji Wschodniej: „Chcemy pod każdym względem współpracować z wielkim cesarstwem japońskim”. Wskazał on z naciskiem na politykę systematycznego wyszoku gospodarczego, uprawianą przez Anglików i Amerykanów. Przeciwnie minister Aoki zapewnił, że ludność Filipin, zwłaszcza szerokie masy, nie powinny być pozbawione w żadnym wypadku zaspokojenia swoich pilnych potrzeb życiowych. Polityka gospodarcza Japonii liczy się z tym, że zachodzi potrzeba dobrze uzgodnionego, wspólnego programu gospodarczego wśród wszystkich krajów Wielkiej Azji Wschodniej, ażeby można sku-

tecznie prowadzić obecną wojnę, z drugiej zaś strony każdy poszczególny kraj winien przeprowadzić odpowiednie prace przygotowawcze do swego gospodarczego rozwoju i najwyższego spożytkowania swoich sił gospodarczych. Jest to absolutnie nie tylko dla wyłącznego pożytku Japonii, lecz dla dobra powszechnego wszystkich poszczególnych krajów potrzebne, jak również dla utrzymania ich niezależnego bytu. Wszystko to pozostaje w jaskrawej sprzeczności z egoistyczną polityką, jaką uprawiali Anglicy i Amerykanie.

PSKÓW (DNB). W Pskowie dano obecnie możność korzystania mieszkańcom z 6 świątyni. Przy wydanej pomocy wszystkich urzędów niemieckich powzięte zostały konieczne środki, ażeby przeprowadzić odbudowę tych świątyni.

Jak mordowano w Katyniu

Opowiadanie naocznego świadka

PARYŻ. (DNB). Pod karą śmierci zabroniono wójtowi pewnej sowieckiej gminy mówić, co widział on przed trzema latami w lesie katyńskim. Obecnie pewien francuski ochotnik z frontu wschodniego we francuskim dzienniku „Paris Soir” opublikował sprawozdanie wójty, który był obecny przy rozstrzeliwaniu polskich oficerów, w tych słowach:

„W marcu lub kwietniu 1940 r., kiedy nastąpiły odwilże, przy byli w te okolice pewni zagraniczni oficerowie. Twierdzono, że są to polscy oficerowie. Byli oni eskortowani przy pomocy automatycznych pistoletów przez czystego lasu musieli oni wykopnąć dół, głębokości pięć, szerokości dziesięć na trzydzieści metrów. Gdy dół był wykończony, został wydany 200-tu względnie 300-tu jeńcom rozkaz położyć się na ziemię. Grupami po dwóch mężczyzn, zbliżyli się kaci do rozciągniętych ciał, przy czym jeden z nich oddawał strzał w kark, drugi ciągle ładował broń. Gdy pierwszy rząd jamy był naplnięty krwawiącymi się cia-

lami, została zmuszona druga seria jeńców położyć się na cieple jeszcze i drgające ciała.”

Na zapytanie, czy nie próbowali jeńcy uciekać, starosta odpowiedział: „nikt nie próbował uciekać. Sześciomiesięczny pobyt w więzieniu u bolszewików tak wpłynął na stan moralny i psychiczny jeńców, że śmierć im była niewątpliwie wyzwoleniem. Oni wiedzieli dobrze, co znaczy być torturowanym. Dzięki wilki trzymane na linach przez urzędników NKWD, gotowe były każdego uciekającego podrzeć na kawałki”. Na zapytanie, skąd zna świadek tak dokładnie całe wydarzenie, wójt wyjaśnił: „Potrzebowano ludzi, ażeby dół zasypać. NKWD tym się nie zajmuje. W tym celu spędzono mieszkających w pobliżu mężczyzn. Po zaspianiu dołu nie mogli oni wrócić do domów. Pod pewnym pretekstem zostali oni wysłani Bóg wie dokąd. W drodze wyjątku mogłem jako starszyzna wioski wrócić do domu. Jednak zabroniono mi pod karą śmierci opowiadać o tym, co widziałem”.

Moskwa rekrutuje „sowieckich Polaków”

Oficerów obwinia się o szpiegostwo

BERNO. Co do charakteru organizowanej obecnie przez Sowietów polskiej dywizji, do której rekrutację przeprowadza się w sposób przymusowy wśród wywiezionych do Związku Sowieckiego Polaków, szef jej nie pozostawił żadnych wątpliwości. Członków tych nowo zorganizowanych oddziałów nazwał on „Polakami sowieckimi”. W ten sposób komisarz bolszewicki Berling dał też jeszcze raz do zrozumienia Londynowi, że Moskwa gotowa jest uznać jedynie „Polaków sowieckich”. Pulkownik Berling, który poprzednio był szefem sztabu dywizji w armii polskiej generała Andersa, która to armia została swego czasu przenie-

siona do Iranu, został zmuszony rozkazem swoich bolszewickich protektorów do złożenia oświadczenia, w którym obwinia on generała Andersa i innych oficerów polskich o próby sabotażu wysiłków wojennych Związku Sowieckiego. Oświadczył on, że Polacy stworzyli ze swoich zorganizowanych w Związku Sowieckim oddziałów wojskowych sieć szpiegowską. Lansując tego rodzaju oskarżenia, stara się Moskwa siebie samą ukazać w świetle strony zagrożonej i wzmocnić w świat, że we wszystkich swoich zarządzeniach zmuszona została do takiego właśnie postępowania przez innych („Preussische Zeitung”).

Uchodźcy otrzymują na własność ziemię

GDÓW (DNB). Dzięki pozytyw-nemu poparciu urzędów cywilnych i wojskowych otrzymali obecnie także prawie wszyscy uchodźcy, którzy zamieszkują wioski w okre-

gu Gdów, na własność określone działki gruntowe. Ażeby dać im możność racjonalnego zagospodarowania gruntu, dostarczono im narzędzia rolnicze. Dostarczono im również konieczne nasiona.

Dwa lata niezależności Chorwacji

Wymiana de-esz między Duce a Pogławnikiem

RZYM. (DNB). Z okazji drugiej rocznicy zawarcia „układów rzymskich” pomiędzy Italią a Chorwacją odbyła się wymiana depesz między Pogławnikiem a Duce.

W swej depeszy do Duce nazwał Pogławnik „układy rzymskie” trwałą podstawą nierozważnego przymierza między faszystowską Italią a niezależnym państwem Chorwacji, jak również politycznego i kulturalnego rozwoju w tej części nowej Europy. Dr. Pawelicz podziękował

przy tym Duce, protektorowi rewolucji ustaszowskiej i niezależności narodowej, oraz wspominał o Chorwatach, walczących ramię przy ramieniu ze sprzymierzeńcami przeciw bolszewizmowi. W odpowiedzi przy słał Duce telegram, w którym wyraził życzenie, ażeby przyjaźń między Italią i Chorwacją w ramach „układów rzymskich” była coraz skuteczniejszym narzędziem w walce przeciwko wspólnemu wrogowi.

Rozruchy głodowe w Iranie

RZYM. (DNB). Rozruchy z powodu niedostatku żywności w północnym Iranie, jak donosi agencja Stefani, wzrastają. Bolszewicy okupanci kontynuują porwanie do Związku Sowieckiego obywateli irańskich. Rządowi irańskiemu nie udało się dotychczas ustalić liczby aresztowanych lub zabitych obywateli irańskich podczas ostatnich

rozruchów, spowodowanych niedostatkiem żywności. Przypuszcza się, że chodzi tu głównie o kobiety, które z powodu trudności w gospodarstwie, powstałych wskutek zabrania ich mężów do przymusowych prac przy budowie kolei, doszły do stanu najwyższego oburzenia i rozgorzałości i urządziły antybolszewickie wiece.

Zdobycie Maungdaw

TOKIO. (DNB). W związku ze zdobyciem ostatniego nieprzyjacielskiego punktu oporu na granicy Burmy i Indii, Maungdaw, donosi się, że Maungdaw był dotychczas najważniejszą bazą nieprzyjacielskiego lotnictwa. Zdo-

bycie jej odbiera Brytyjczykom nadzieję wtargnięcia do Burmy. Z Maungdau można widzieć gołym okiem Indie i obecnie ciężko zagrożone są Chittagong i Kalkuta.

Zwrot francuskich koncesyj w Chinach

Podpisanie dokumentów w Nankinie

NANKIN. (DNB). Na podstawie uchwały rządu francuskiego w Paryżu, w sprawie zręczenia się praw eksterytorialnych w Chinach i zwrotu francuskich koncesyj odbyło się we wtorek w gmachu rządu uroczyste podpisanie dokumentów odnoszących się do zwrotu francuskich koncesyj w Tientsinie, Hankou i Kantonie. Ze strony chińskiej przy podpisaniu obecny był minister spraw zagranicznych Schuminsky z wysokimi urzędnikami rządu narodowego, ze strony francuskiej radca ambasady Bois-

son Duta zwrotu koncesyj ustalona została na 5 czerwca.

Z podpisanych dokumentów wynika, że obywatele francuscy w koncesjach będą mogli swobodnie żyć i wykonywać swą pracę pod zarządem chińskim. Rząd chiński zobowiązał się respektować prawa rządu i obywateli francuskich w odniesieniu do ich majątku. Nadal mają istnieć francuskie i chińskie organizacje kulturalne i humanitarne i tak jak dawniej były one popierane przez Francję, tak teraz znajdą opiekę rządu chińskiego.

Formoza będzie

wielkim centrum przemysłowym

TOKIO. (DNB). Formoza, która dziś jest nie tylko gospodarczym, lecz także wojskowym i strategicznym łącznikiem pomiędzy Japonią, Chinami i wszystkimi południowymi terenami, zostanie w krótkim czasie zamieniona na wielkie centrum przemysłowe. Tak oświadczył w prasie generalny gubernator admirał Hasegawa, który przeprowadził niedawno rozmowy w To-

kiu. Podczas gdy przedtem kładło się główny nacisk na rolniczą produkcję tej wyspy, to obecnie przedsięwzięte zostanie na dużą skalę przemysłowe Formozy. Do najważniejszych surowców przemysłowych, które produkuje dziś Formoza w znacznej ilości, należą aluminium, nikiel, magnezja, chrom, szkło itd.

SKUTECZNE WALKI ODDZIAŁÓW SZTURMOWYCH na środkowym odcinku frontu wschodniego

BERLIN (DNB). W czasie walk lokalnych 18 maja na środkowym i północnym odcinku frontu wschodniego powodzenie znowu wyraźnie przechyliło się na stronę niemiecką. Na północny wschód od Orla udało się jednemu z niemieckich oddziałów szturmowych przekroczyć Neruez, przedostać się przez kilka szerokich półminowych i mimo tych przeszkód wdrzeć się niespodzianie do stanowisk nieprzyjacielskich. Żołnierze wspomnianego oddziału zajęli bolszewickie okopy na szerokości 950 metrów, wysadzili w powietrze wiele bunkrów i zniszczyli 25 ton ciężarów znajdujących się na rzece. Wzięwszy jeńców i zdobywszy

siedem karabinów maszynowych i miotaczy granatów, powrócili do swoich stanowisk wyjściowych. Natomiast nieprzyjacielskie wypadki wywiadowcze spełzyły na niczym. Na południe od miejscowości Suchinice zaatakowali bolszewicy nocą dwa razy oddziałami w sile jednej kompanii i raz całym batalionem, zmuszeni jednak zostali do zatrzymania się wskutek ognia obrony, w końcu wycofali się ponownie na środkowym odcinku frontu ważne obiekty kolejowe. Samoloty wywiadowcze stwierdziły między innymi ożywiony ruch transportowy na dworcu kolejo-

wym w Bielewie. Samoloty bojowe, które natychmiast wystartowały, zaatakowały lecąc w konwoju i z lotu nurkowego urządzenia kolejowe i zniszczyły celnie zrzuconymi bombami kilka pociągów oraz budynków warsztatowych. Również na północnym odcinku frontu wschodniego toczyli grenadierzy niemiecy skuteczne walki. Na północny zachód od Wielkich Łuk w zdobyli oni pewną miejscowość, którą nieprzyjaciel ufortyfikował jako wysunięty naprzód punkt oporu. W tej tylko bitwie straty bolszewików wyniosły 40 zabitych, 31 jeńców i wielu rannych. Poza tym straciły Sowiety 15 karabinów maszynowych i mio-

taczy granatów, ponad 100 sztuk broni piechoty, w tej liczbie sześć karabinów przeciwzołgowych i znaczne zapasy amunicji, zaprowiantowania i przedmiotów uzbrojenia. Na północ od jeziora Imeń próbował nieprzyjaciel z swej strony zaatakować dwoma silniejszymi oddziałami szturmowymi. W kontrataku odrzucili grenadierzy niemiecy nacierających bolszewików i ścigając cofających się strzelców nieprzyjacielskich wdarli się w stanowiska przeciwnika. Tam zniszczyli główną linię bojową nieprzyjaciela na szerokości 300 metrów i wysadzili w powietrze bunkry na zajętych odcinkach okopów.

Antyhiszpańska polityka

Współpraca na Bałkanach

BERLIN. Konsekwentna antybolszewicka postawa narodowej Hiszpanii, która znalazła również dobitny wyraz w ostatecznych mowach Caudillo, stanowi oczywiście nie tylko dla Moskwy, lecz także dla jej anglo-amerykańskich pomocników koleś w oku.

Ścisłe stosunki między demokracją a bolszewizmem uwidaczniają się szczególnie wyraźnie na przykładzie Hiszpanii. Gazeta „Echo de Tanger” omawia to pokrewieństwo i wskazuje na to, że liberalnie nastrojone elementy hiszpańskie mniemały, iż mogą wspólnie z komunistami walczyć o swoje interesy. Nie upłynęło jednak wiele czasu, a komuniści zaprzegli swoich partnerów do rydwanu bolszewickiej rewolucji światowej. Poza tym gazeta wyraża pogląd, że de Gaulle kroczy tą samą drogą. Pięć ona: „Trzeba tylko posłuchać rozgłosni gaullistowskiej z Brazzaville, by się przekonać, jak bliski jest związek ideologiczny między gaullizmem a komunizmem”.

Nie ma w tym nic dziwnego. Toć przecież de Gaulle'a utrzymuje Londyn, a dyplomacja angielska już więcej niż od dziesięciu lat stara się wystugiwać Moskwie. I pod tym względem poczynając jest znowu przykład Hiszpanii. Ze sprawa hiszpańska wcale jeszcze nie jest dla Londynu zakończona, świadczy ostatecznie wywody Cumminga w „News Chronicle”. Zdaniem jego bolszewizm zgłosi napewno swoje pretensje w Hiszpanii po „zwycięstwie” aliantów. Wówczas należy się liczyć bezwarunkowo ze zmianą reżimu w Madrycie.

Tymczasem Londyn i Waszyngton nie omieszkali niczego w trosce o interesy Moskwy. Jest rzeczą znaną, że w Afryce Północnej wielono czerwono-hiszpańskich bandytów bezpośrednio z obozów koncentracyjnych do angielskich oddziałów wojskowych, przy czym okazali się oni szczególnie uzdolnieni jako pionierzy. Niewątpliwie chodzi tutaj o stworzenie kadry formacji wojskowej, która w odpowiednim momencie mogłaby być użyta przeciwko Hiszpanii generała

Franco. Lecz na tym nie koniec. W tej chwili widoczne są też wysiłki w kierunku postawienia na nogi także czerwono-hiszpańskiego rządu rywalizującego. Jako miejsce startu wybrano Amerykę Południową i to z rozmysłem, ażeby podminować i nadwzględnie dobre stosunki między półwyspem Iberyjskim a Iberyjskim kontynentem.

W Montevideo wystąpił były prezes czerwono-hiszpańskiego parlamentu, Martinez Barrio, i osławiony generał Miaja publicznie, oświadczając wobec przedstawicieli prasy, iż zamierzają zorganizować hiszpański rząd emigracyjny, albo czerwono-hiszpańską radę narodową, którą mają rządy aliantów uznać za prawowity rząd hiszpański. Jak zawsze jednak w obozie państw wrogich Osi, zdaje się, że i w tym wypadku nie ma zgody. Istnieją jeszcze, oświadczyli oni, „pewne wewnętrzne sprzeczności”, które przeszkadzają jednolitej akcji czerwonych Hiszpanów. Tak też plan zwołania konferen-

cji przebywających na emigracji członków czerwono-hiszpańskich kół w Meksyku powstała teraz myśl zwołania „zebrania wybitnych hiszpańskich emigrantów”.

Interesująca rzecz, że Barrio i Miaja zamierzają najsmprzód przenieść pole swojej działalności z Urugwaju do neutralnej Argentyny, mianowicie do Buenos Aires, z czego przebijają dalekosyżne cele intrygi.

Czerwoni Hiszpanie mogą liczyć na najgorętsze poparcie Ameryki i Anglii. Ich poufne stosunki z politykami anglosaskimi datują się nie od dzisiaj. Trzeba sobie tylko przypomnieć, że przywódca podczas hiszpańskiej wojny domowej angielskiej partii pracy a dzisiaj zastępca Churchill, Attlee, oświadczył na publicznym zgromadzeniu, że partia pracy i czerwoni Hiszpanie posiadają jedno serce i jedną duszę: „Wy, moi przyjaciele, walczyście tutaj w okopach w obronie europejskiej demokracji—

my brytyjscy ideowi przyjaciele wasi czynimy to samo inną bronią w domu, w Anglii”.

W kilka dni później przyjmował Attlee w Madrycie defiladę 3.000 bolszewików i wizytował brytyjski batalion międzynarodowej brygady. Pierwsza kompania tej formacji została później na jego cześć nazwana „brygadą majora Attlee”. Chociaż Attlee mógł wówczas twierdzić, że działa jedynie jako przywódca partii pracy, to znaczy, by się tak wyrazić, w sensie międzynarodowym, jako człowiek prywatny, to jednak istnieją dostateczne dowody na to, że urzędowa Anglia wraz ze swym ministrem spraw zagranicznych Edenem na czele nie myślała inaczej. Eden nie ukrywając tego wcale, dał wówczas do zrozumienia, że „wyczerpanie Hiszpanii długoletnią wojną” może być w każdym wypadku korzystne dla Anglii.

Kiedy w maju 1937 r. Anglii przewieźli wiele tysięcy bolszewików z północnej Hiszpanii, nie zwrócono nawet uwagi na protest generała Franco w tej sprawie w Londynie. Duff Cooper, wówczas pierwszy lord admiracji, oświadczył z najwyższym cynizmem, że pod osłoną brytyjskiej marynarki przewieziono 89.000 czerwonych Hiszpanów, z tej liczby 10.000 na angielskich okrętach wojennych.

Antyhiszpańska polityka Anglosasów jest przede wszystkim także dowodem i tego, że przyjaźń brytyjsko-bolszewicka, do której chętnie przyłączył się Roosevelt, datuje się nie dopiero od lata 1941 r., lecz przybrała kształty poufnej współpracy już w latach 1936 i 1937.

Sk.
(„Wilner Zeitung”)

BUKARESZT. Nad dolnym Dunajem odbywają się w tej chwili między Rumunią a Bułgarią wydarzenia, które są typowe dla współpracy państw uczyniły próbę ratunku ze stanu nieufności przez odważny krok i zdecydowały się na ugratowanie wiekowej przyjaźni. Tak doszło do skutku porozumienia w Craiova. Południowa Dobruża została odstąpiona Bułgarii, wymiana ludności usunęła ostatnią możliwą przyczynę nieporozumień między obydwojoma krajami.

Wkrótce okazały się dobroczynne skutki porozumienia w Craiova. Obecnie, skoro usunięte zostały kontrasty stworzone przez obecność państwa, okazało się, że wspólne interesy obydwojoma państw na północy i na południu od Dunaju powodują zanik wszelkiego, co te państwa dzieli. Podstawę pierwszych kontaktów stanowiła wspólna cerkiew prawosławna. Następnie wielu bułgarskich uczonych, którzy studiowali w uniwersytetach rumuńskich, odnowiło swoje stosunki ze światem intelektualnym w Rumunię.

Później odbyła się pierwsza wydana artystów i orkiestr. Symfonia bukareszteńska złożyli wizytę w Sofii a królewsko bułgarska orkiestra symfoniczna, której członkowie wzbudzi w swoich mundurach uwagę na ulicach stolicy rumuńskiej i wywoływali stale manifestacje sympatii, koncertowa w Bukareszcie. Rozwój przyjaznego współzycia przyspieszony

stał przez podjęcie stosunków przez sfery gospodarcze. Z wzajemnych wizyt ministrów gospodarki i komunikacji obydwojoma krajów zrodziły się również na polu gospodarczym liczne wspólne interesy. Między innymi omawiano plan budowy mostu na Dunaju i poruszone w ten sposób zagadnienie, którego rozstrząsanie odrzuciły poprzednio każdy rząd na północy i na południu od Dunaju. Rumunia w silnym stopniu była reprezentowana na targach w Płowdiw. Kierownicy gospodarstwa bułgarskiego odwiedzili Rumunię. W ten sposób zadzierzgnięto po przez Dunaj co raz więcej nici, które w końcu doprowadziły do związku przyjaźni między narodem bułgarskim i rumuńskim związku, który uwzględnił wszystkie interesy życiowe obydwojoma narodów.

Na potwierdzenie słuszności obranej dotychczas drogi wysłany został nowy poseł rumuński do Sofii, który wyraźnie misję swoją określił w ten sposób, że dążyć będzie do dalszego rozwijania przyjaznych stosunków między narodem bułgarskim i rumuńskim. Od dźwięk w prasie bułgarskiej wskazał dobitnie, ile jest w Sofii zrozumienia dla wspomnianego stanowiska nowego posła rumuńskiego. Do dowodów przyjaznego ustosunkowania się i chęci współpracy należą wreszcie wysokie odznaczenia, jakie król bułgarski Borys polecił w ostatnim czasie wręczyć w Bukareszcie. 10 maja, w dzień rumuńskiego święta narodowego, został jak już donosono — król Michał odznaczony przez szefa gabinetu rumuńskiego króla Borysa Łańcuchem Orderu Świętego Metodego i Cyryla, a 13 maja wręczył poseł nadzwyczajny Pomeneff odznaczenia przyznane przez króla bułgarskiego kierownikowi państwa Antonescu i wicepremierowi prof. Antonescu. Marszałek Antonescu otrzymał Łańcuch Orderu i Wielki Krzyż Orderu Św. Aleksandra z Mieczami a prof. Antonescu Wielki Krzyż tego samego Orderu. Podczas uroczystego wręczenia orderów wskazał poseł nadzwyczajny, Pomeneff, na wspólne walki o wolność obydwojoma narodów i po moc Rumunii przy odzyskaniu niepodległości przez Bułgarię. Marszałek Antonescu podziękował w imieniu narodu rumuńskiego i wyraził nadzieję na utrzymanie polityki dobrego sąsiedztwa. Powyższy rozwój stosunków zapoczątkowany został przed trzema laty podczas wojny i podczas wojny doprowadził do pomyślnych rezultatów. Wysiłki w kierunku pokojowej współpracy narodów w nowej Europie przyniosą swoje owoce na Bałkanach i gdzie indziej także w obecnym już czasie pełnym szczęścia oręża i właśnie w tym czasie.

(„Völkischer Beobachter”)

BUKARESZT (DNB). Policja bukareszteńska aresztowała żyda Janca Broitmana, osławionego międzynarodowego rabusia bankowego. Broitmann był już 16 razy karany za ograbianie banków.

Hiszpanie nie będą obojętni wobec komunizmu

MADRYT. (DNB). Gazeta „Alcazar” w jednym z komentarzy powołuje się na mowę Franco w Madrycie i między innymi pisze: „W żadnym z miast Hiszpanii, nie mógł wódz tak słusznie wygłosić naszych antykomunistycznych tez, jak właśnie w Madrycie. Wymienioną przez generała Franco „najgorszą wojną” jest wojna w stepach Rosji, gdzie najbardziej krwiożerczy dyktator wszystkich czasów chce przerwać się na zachód. Madaga została przez czerwone hordy bardziej zniszczona niż inne miasta, a gdy sławny go-

neral Queipo de Llano wszedł do Malagi jako oswojonego, nie było już żadnego kościoła. Większa część budowli publicznych była zburzona i tysiące mieszkańców oplakiwało swoich członków rodziny, których komuniści zamordowali. To jest bolszewizm, to jest szum krwi sowieckiego barbarzyństwa dla nas, Hiszpanów, Katyn nie jest niespodzianką. My wiemy, co oznacza czerwone panowanie i nie będziemy do problemu komunistycznego odnosić się obojętnie albo niedbałe.

Żydowska dyktatura w rozdziale chleba

Trust mózgow w Waszyngtonie żąda gospodarczego rozbrojenia Europy

BERLIN. W północno-amerykańskiej miejscowości kapiełowej Hot Springs w stanie Virginia USA zebrała się w tych

dniach „międzynarodowa konferencja” w sprawach żywienia. Konferencja ta została zwołana przez rząd USA z udziałem przedstawicieli Anglii i Związku Sowieckiego. Kierownictwo konferencji objął ścisły zaufany prezydenta USA, żyd Herbert Lehman, który był przez lat dwa naście gubernatorem stanu New York i jako wielki bankier i główny realizator polityki Roosevelta od roku był zatrudniony w Białym Domu ze „specjalnymi poruczeniami” żydowskiego trustu mózgow. „Konferencja żywnościowa” w Hot Springs zajęła się sprawą zaopatrzenia w żywność Anglii i Związku Sowieckiego, i opracowała także, jak donosi angielska służba prasowa Bulls, „plan gospodarczego rozbrojenia Europy”. Plan ten szczególnie obnaża bezwstyd żydowskiego planu panowania nad światem.

„2.000 dzieci żydowskich wywoła antysemityzm w Anglii”

Co Morisson powiedział żydowskiej delegacji

GENEWA (DNB). Wiele mówiący przyczynę do sprawy żydowskiej w Anglii znajduje się w piśmie „Time” w numerze z dnia 1 marca, który nadszedł dopiero teraz.

Żydowska delegacja, do której przyłączyli się arcybiskup z Canterbury i kardynał Hirsley, przyjechała do angielskiego ministra spraw wewnętrznych, Morissona i prosiła go o przyjęcie do Anglii 2.000 dzieci żydowskich z Europy. Morisson odpowiedział poselstwu żydowskiemu, że tylko te dzieci żydowskie które mają bliskich krewnych w Anglii, a więc równo 250 z liczby 2.000 będą mogły przybyć do kraju. Dodał on według „Time” do tego znamienne zdanie: „O ile-

by pozostałym dzieciom żydowskim było dane pozwolenie na wjazd, to mogłoby to wywołać antysemityzm w Anglii”.

Morisson wprowadził siebie tą odpowiedzią, do której niewątpliwie był tylko zmuszony koniecznością w gnazdo złośliwych os, ponieważ tego napewno nie przebaczą mu żydowscy zapalczywi plutokratycznie-bolszewickiej wojny w Londynie, Moskwie i Waszyngtonie.

Stwierdza ona także na swój sposób uprawnienie państw Osi do walki przeciw tej zaradzie światowej, która dotychczas tak gorzko nawiedziła Europę i to nie tylko przez 2.000 dzieci.

Jak donosi sztokholmska gazeta „Aftonbladet” z New Yorku, przewiduje ten plan żydowskiego plutokraty Lehmana, który wspólnie obradował z żydami sowieckimi w Hot Springs „ograniczenie niektórych środków żywnościowych europejskiej produkcji, ażeby zagwarantować rzekomo „lepszą organizację zaopatrzenia”, która, jak przytacza się dosłownie, powinna być „środkiem bezpieczeństwa wojskowego”. Co znaczy ta „szczególna organizacja” i co rozumie żyd Lehman przez „militarne bezpieczeństwo” wynika z następujących wskazówek:

W pierwszym rzędzie powinna zachodnia Europa i Skandynawia swoją uprawę zboża i karotofli ograniczyć „na korzyść owoców, jarzyn i gospodarki mlecznej” i w ten sposób uzależnić się

od Stanów Zjednoczonych, Kanady i Związku Sowieckiego przez dostawę zboża.

O wschodnich i południowo-wschodnich obszarach agrarnych Europy nie mówi się wcale, ponieważ należą one do pierwszej raty bolszewickiego planu w stosunku do Europy. Tak samo według planu żydowskiego trustu mózgow w rządzie USA o losie Europy środkowej i jej gospodarstwa rolniczego zadecyduje Związek Sowiecki. W zachodniej Europie i Skandynawii chcą natomiast żydowscy spekulanci zbożowi z Chicago i New Yorku uczynić giełdę dla swoich dużych interesów.

Nie tak nie dotknęło ciężko żydowskiej finansjery USA, jak dążenie narodów europejskich, na wzór niemiecki, do doświadczenia możliwie jaknajbliższej do samowystarczalności w dziedzinie żywienia, ażeby na zawsze unie-

zależnie się od angielskiej lub amerykańskiej blokady. Żydowscy lichwiarze zbożowi pienili się ze wściekłości wskutek akcji podniesienia produkcji w Niemczech. „Nowy piękny plan” plutokratów z Walstreet żydowskiej dyktatury w rozdziale chleba w Europie ponownie wskazuje, że żydostwo ocenia niemiecką politykę żywienia, która pomimo związanych z wojną trudności zapewnia żywienie niemieckiego narodu, jako poważną broń narodu niemieckiego w walce o swoje samostanowienie i wolność. Z typową bezczelnością hebrajskiej zarazy światowej oznajmił zebrani w Hot Springs plutokraci i bolszewicy pod przewodnictwem bankiera żydowskiego Lehmana, że Europa pod pozorem „bezpieczeństwa wojskowego” powinna być trzymana pod kłutem głodu.

(„Preussische Zeitung”)

Skuteczne walki odpierające

BERLIN. Po dłuższej przerwie która wobec ciężkich strat w materiale wojennym i strat w ludziach w poprzednich walkach była konieczna i wykorzystana została do przegrupowania sił sowieckich, rozpoczęli bolszewicy znowu swój atak na przyciółek mostowy nad Kubanią. Atak nie był niespodzianką dla dowództwa niemieckiego, lecz raczej, jak donoszą, koncentracje przeprowadzane przez przeciwnika zostały w porę dostrzeżone, a wstrzelanie się nowych baterij sowieckich jak również i zeznania jeńców w ostatnich dniach nie pozostawiały żadnych wątpliwości co do tego, że przeciwnik gotuje się bezpośrednio do ataku.

Sam atak, poprzedzony silnym ogniem artylerii, przeprowadzony został przez znaczniejsze siły piechoty, wspierane czołgami i lotnictwem bojowym, a skierowany był przeciwko wschodniemu frontowi przyciółka mostowego nad Kubanią. Teatr nowych walk znajduje się na południe od Krymskaja, w rejonie, gdzie przed kilku dniami przeprowadzony został atak niemiecki, który zakończył się zwycięstwem nieprzyjaciela i który zdołał zlikwidować wysunięte stanowiska frontu sowieckiego.

Nowa akcja sowiecka nie odniosła dotychczas żadnych innych sukcesów, jak te same bezowocne ataki, jakie przeprowadzały Sowiety przez całe tygodnie przed tą przer-

wą, rzucając do walki wielkie siły i ponosząc odpowiednio wielkie straty. Przeważnie zalamowały się ataki przeciwnika w ogniu bardzo skutecznej obrony niemieckiej już na przedpolu, a w niewielu miejscach, gdzie nieprzyjaciel zdołał dotrzeć do głównej linii bojowej został on silnym kontratakami i powrotem odrzucony.

Komunikaty niemieckie wspominają o innym ataku sowieckim w rejonie Izkumu, który to atak zalamal się również o obronę niemiecką. Prowadzony w tym miejscu atak sowiecki posiada charakter lokalny, nie zdradzając o tej pory skali ofensywy. Na wszystkich innych odcinkach frontu wschodniego panuje spokój.

Żydzi puszczają wodze swoim instynktom rasowym

Fala prześladowań patriotów i muzułmanów w Tunisie

PARYŻ (DNB). „Cri du Peuple” donosi o fali prześladowań patriotów i muzułmanów przez posuwające się za Anglię - Amerykanami tydosłowo w Tunisie.

Gazeta podaje, że po zainscenizowanym przewrocie sądowym okazano na śmierć i rozstrzelano dwunastu muzułmańskich patriotów. W miastach Sfax i Souse aresztowano kilkuset tubylców i zamknięto ich w obozie koncentracyj-

Wallstreet zgłasza swoje pretensje

Cała Afryka ma się znaleźć pod znakiem gwiazdy żydowskiej

BERLIN. „New York Times“ główny organ żydów amerykańskich, przygotowuje się do zdokumentowania owoców walk o Tunis na rzecz żydostwa. Gazeta pisze: „Wojna otworzyła po raz pierwszy podwoje Afryki dla Stanów Zjednoczonych. Zbudowaliśmy tam lotniska i wydaliliśmy ogromne sumy na bazy, porty i składy zapasów“. Dlatego Stany Zjednoczone nie mogą zrezygnować ze swoich interesów w Afryce, już chociażby dlatego, że bazy amerykańskie, które jak wiadomo — zbudowane zostały na całym wybrzeżu Afryki Zachodniej od Dakaru aż do Casablanki oraz pod naczelnym dowództwem Eisenhowera w całej Afryce Północnej stanowią „prowizoryczną podstawę zamierzonych planów, jeśli chodzi o imperium kolonialne“. „W ciężkiej odpowiedzialności za los Afryki muszą także — pisze się dalej w artykule — i Stany Zjednoczone wziąć swój udział“. Ponieważ czarny kontynent stanowi ważny czynnik amerykańskiego bezpieczeństwa, Stany Zjednoczone są zainteresowane w dobrobycie i bezpieczeństwie Afryki.

Nie po raz pierwszy zademonstrowano w tym wypadku plan żydowskiego panowania świata na praktycznym przykładzie. Pieniądze, które Stany Zjednoczone ułożyły w afrykańskich przedsiębiorstwach, muszą przynieść żydom odsetki, albowiem także dla wojny, tak samo jak niegdyś dla starych imperialistów angielskich, według słów Seeley'a „interese i najbardziej rentowną lokatą kapitału“. Dlatego to wogóle

rozpętali oni nad światem pożogę.

Teraz żydzi z pod znaku „New York Times“ zwachali lukratywne zapachy trupów na pobojowiskach Afryki. Za ich pieniądze przelano wiele krwi, — nie żołnierzy 15-tu kompanij hebrajczyków, które ciągnęły za Montgomerym przez pustynie, lecz amerykańskich „dough bcoy“ i brytyjskich Tommy, których ścagnięto ze wszystkich części imperium i — jak podają komunikaty anglo-amerykańskie — w dotychczasowej przewadze rzucono na wojska niemieckie i włoskie. Zyski z tego wszystkiego wyciągną teraz żydzi, którzy już od dawna, a ostatnio popierani przez żydów paryskiego rządu frontu ludowego stworzyli z Algieru i Tunisu kolonie żydowskiego wyzysku. Nic nie pomogły wszystkie protesty, tubyleczi ludności arabskiej. Wszystkie próby powstań zostały krwawo zgniecione. Popierano wszelkimi środkami natomiast każdy wzrost potęgi żydowskiej.

Prawie wszędzie w Afryce Północnej liczba ludności żydowskiej w ciągu ostatnich lat dziesięciu uwielokrotniła się. Znacznie wzrosła zwłaszcza w ostatnich latach przed wojną żydowska imigracja do Afryki Północnej. Mimo to nawet dzisiaj stanowią żydzi tylko ułamek ludności miejscowej. W Maroku jest ich 162.000 na 5,2 miliona, w Algierze 133.000 na 6 milionów i w Tunisie 95.000 na 2,5 miliona ogółu mieszkańców. Lecz żydzi zagarnęli szybko wszystkie stanowiska kluczowe, a doznawali przy tym poparcia ze strony filosemickiego rządu paryskiego. W Maroku istnieje cztery do pięciu razy tyle szkół żydowskich co ma-

hometkańskich, a kiedy na krótko przed wojną rozpisano konkurs na obsadę 15 stanowisk we francuskiej administracji, dziewięć z tych urzędów zajęli żydzi. Opanowali oni całość życia gospodarczego, chwycili w swe ręce majątek nieruchomy i prasę i rozpięrają się na terenie wszystkich wolnych za wodów. I tak w Tunisie było 100 lekarzy żydów, lecz tylko 30 Francuzów. Według statystyki z roku 1934 dochód z wszystkich pól rolnych w Algierze wynosił 1400 miliardów franków, na 133.000 żydów w rolnictwie pracowało 908 osób, lecz w rękach żydowskich znajdowały się hypoteki gruntowe w wysokości 3,5 miliarda franków.

Tych kilka cyfr dowodzi, jak wgrzyli się żywi w Afryce Północnej w całość gospodarki kraju. Arab pracował na rzecz żydowskiego kapitalisty, a angielscy i amerykańscy żołnierze zaś walczyli. Walka się skończyła, teraz nowojorska gazeta żydowska wywiesza nad Północną Afryką sztandar z gwiazdą żydowską.

Zdradziecki general Giraud uczcił ten wypadek bombastyczną odczwą. Na tym rola jego skończyła się. Oddawszy z powrotem władzę w ręce żydów, widzi on teraz, jak nad nim panują kreatury, które on sam wyniósł na stanowiska. Albowiem podobnie jak po wyłączeniu w Algierze, tak też teraz po zajęciu Tunisu pierwszy komunikat Giraud'a brzmiał: „Urzednicy żydzi, których usunął rząd w Vichy, powołani zostali z powrotem na swe stanowiska“. Natomiast także w Tunisie wszystkie osoby, które spełniały swe obowiązki wobec swego prawowitego rządu, mają odpowiadać przed sądem

specjalnym. Fakt ten dlatego zasługuje na szczególną uwagę, ponieważ żydom algierskim udało się za zgodą rządu francuskiego uchronić nowo przybyłych żydów od francuskiego sądownictwa cywilnego i podporządkować ich własnym sądom rabinackim. Sądy specjalne dla osiadłej ludności, lecz własne sądownictwo dla żydów — imigrantów — o to jak rozumie żyd w Afryce Północnej prawdziwą demokrację i jak ją też wprowadza w czyn.

Z triumfującego artykułu „New York Times“ wynika, że zainteresowania amerykańskie na terenie Afryki nie są tylko chwilowe i wywołane jedynie wypadkami wojennymi, lecz że stanowią one wogóle „prowizoryczną podstawę“ daleko sięgających planów żydowsko-amerykańskiego kapitalizmu. Ukazują się w tym wypadku jeszcze raz zamierzenia, z których żydzi w Stanach Zjednoczonych nigdy nie czynili tajemnicy, mianowicie by wszystkie posiadłości kolonialne brytyjskiego imperium były administrowane wspólnie przez Stany Zjednoczone i Anglię, w rzeczywistości zaś tylko przez żydów. Społeczeństwo angielskie dalekie jeszcze jest w tej chwili od zrozumienia tego niebezpieczeństwa w całej jego rozciągłości. Lecz fala antysemityzmu rośnie i niekiedy Anglikom otwary się już oczy. Zrozumieją oni to jeszcze lepiej, kiedy pewnego dnia uświadomią sobie, że Anglia nie jest niczym innym, jak tylko strażą przednią światowego żydostwa, a imperium ma się stać wielką kolonią eksploatacyjną żydów z Wallstreet.

E. M.
(„Völkischer Beobachter“).

Mac Arthur kandydatem na prezydenta?

LIZBONA. General Mac Arthur, który niezadowolony przebywa w swojej kwaterze głównej w Australii i uskarża się na to, że o nim za pominięciem, znalazł się znowu na politycznej scenie wojennej. Jeden z jego przyjaciół z partii republikańskiej, stary Vandenberg, czynił wysiłki — jak donosi „Daily Express“ — by uczynić Mac Arthura republikańskim kandydatem na prezydenta podczas wyborów w roku 1944.

Tego rodzaju pogłoski o kandydaturze Mac Arthura krążyły już od dłuższego czasu, później jednak zostały zdementowane. Lecz były

one dostatecznym powodem, by general Mac Arthur odczuł w całej pełni nielaskę Waszyngtonu i tamtejszych sfer miarodajnych. Republikańskie stoją na stanowisku, że trzeba im możliwie jak najmocniejszego kandydata, by mogli pobici Roosevelta w r. 1944. Znaczną część partii odrzuca kandydaturę Willkie'go, ponieważ zbyt sibi za się on do poglądów Roosevelta, a widoki na to, by wymieniany również gubernator Brieker ze stanu Ohio, pobili Roosevelta, są zdaniem republikańców, minimalne.

Fantastyczne zyski wojenne angielskich stoczni

Wykrycie nowego olbrzymiego skandalu

SZTOKHOLM (DNB). Admiralicja brytyjska wykryła, jak donosi londyńskie pismo „Financial News“, nowy ogromny skandal w angielskich warsztatach okrętowych. Wielka część zleceń przez admiralację do budowy okrętów wojennych obciążona była częściowo fantastycznie wysokimi kosztami. Śledztwo rozciągnęło się, jak gazeta donosi, na budowę 32 okrę-

tów wojennych, wśród których znajdował się jeden pancernik, jeden lotniskowiec wiele krążowników i łodzi podwodnych. Prezes izby kontroli Upeelit zmuszony był w swoim sprawozdaniu stwierdzić, że zyski stoczni wynosiły przeciętnie 30 i 40 procent. W kilku wypadkach sięgały one od 40 do 50 a w czterech wypadkach nawet od 50 do 80 procent.

„Krwawa droga zbawców“

Głosy prasy paryskiej przeciwko anglo-amerykańskiemu gangsterstwu w powietrzu

PARYŻ. (DNB). W artykułach pod tytułami takimi, jak „Nowy zamach terrorystyczny na francuską ludność cywilną“ i „Krwawa droga zbawców“ piętnują gazety paryskie anglo-amerykański atak terrorystyczny na Bordeaux. Choć bombardowanie trwało kilka tylko minut, istnieje, jak donoszą pierwsze wiadomości, 200 zabitych i 300 rannych.

W związku z tym „Cri du Peuple“ — rzuciły się anglo-amerykańskie bombowce na miasto, w którym w południe ludność tłumnie wyległa na ulice. Nowe krwawe plamy dają znak o „wybawcy“. Francuskie prowincje południowo-zachodnie nie poznały jeszcze dobrze nikczemnego postępowania Anglo-Amerykanów. Teraz i tędy przeszli mordercy.

„Z wielkiej wysokości — pisze

Czyżby Litwinów nie wrócić do Stanów Zjednoczonych

SZTOKHOLM. Korespondent gazety „Stockholms Tidningen“ donosi, że tamtejsze sfery dyplomatyczne wyrażają wątpliwość, czy ambasador sowiecki Litwinow-Finkelstein powrócił do Waszyngtonu. Litwinow-Finkelstein został — jak wiadomo — niedługo po wy-

buchu konfliktu sowiecko-polskiego odwołany do Moskwy, lecz wówczas pisano, że podróż jego nie pozostaje w żadnym związku z konfliktem, co więcej, że podróż ta od dłuższego już czasu była postanowiona.

Recital Szpinalskiego

Występ Stanisława Szpinalskiego w ub. poniedziałek w Teatrze Miejskim przyniósł nam niespodzianki świadczące o tym, jak drogi artyście są niezbadane i jak jego dyspozycje psychiczne są zmienne. Na tym zresztą polega cały urok sztuki wykonawczej.

Niespodzianką było przede wszystkim zestawienie trzech utworów, których wspólną cechą jest ich nerwowo-emojonalny kształt. To zestawienie było zapewne wynikiem pewnej dyspozycji psychicznej artysty w danym okresie. Do tych utworów należą sonata Beethowena op. 31 Es dur, „Erlkönig“ Schuberta i Fantazja f. moll Chopina. Nerwowość tematyki tych utworów jest uderzająca i istotna dla ich charakteru. Drugą niespodzianką, wynikłą z tego samego nastawienia psychicznego, sprawił artysta samą grą. Gdy z tego mniej sca niedawno podkreślano równowagę czynnika refleksyjnego i uczuciowego, odznaczających grę Szpinalskiego, o tyle ostatni recital wykazuje wyraźnie przesunięcie w stronę przewagi uczucia. Może dlatego najlepiej grał Szpinalski trzy wyżej cytowane utwory, a szczyt osiągnął w „Erlkönig“ Schuberta - Liszta. Plastyczność tej ballady była tak wyraziście, że nasuwał się tu za całą bezpośredniością wspaniały tekst Goethego: „Wer reitet so spät durch Nacht und Wind“. Tragiczna Koda uro-

ślą pod palcami Szpinalskiego do rozmiarów żywiołu. Artysta dostarczył nam najgłębszych wzruszeń. W Etiudach Symfonicznych dochodził do głosu wirtuozowska technika, którą nieskazitelnie władał Szpinalski. Szereg utworów Chopina z słynnym Polonezem As dur na czele znalazł należyty wyraz i potrzebną atmosferę, tchnącą swobodnym czarem, który roztańczą zawsze arcydzieła chopinowskie.

W dwu preludiach Debussy'ego osiągnął koncertant ów miękki pastelowy wyraz specyficznych harmonii i kolorystyki, właściwych sztuce francuskiego mistrza. Sztuka ta jest zawsze frapująca i nie starzeje się nigdy. Zawsze świeża, młoda, pełna uroku w roziskrzonym dźwięku, dostarcza najsubtelniejszych odczuć i emocji. Sztuka Szpinalskiego pozwala nam bez przeszkód czerpać niezwykle piękno utajone w utworach Debussy'ego.

Efektowny marsz Rakoczy'ego Liszta oraz szereg naddatków zakończyły piękny wieczór, który nam dał Szpinalski

W recenzji o koncercie Olgi Olginy omyłkowo opuszczone nazwisko akompaniatora prof. Kaweczkasa, który z powierzonego mu zadania wywiązał się doskonale i nie wątpliwie przyczynił się do tego sukcesu jaki osiągnęła artystka.

Stany Zjednoczone mordują dzieci

Lalki z materiałem wybuchowym. Podstępna broń w ataku lotniczym na Civitavecchia

RZYM. Po trzyletniej prawie przerwie przystąpiły znowu w nocy na poniedziałek baterie przeciwlotnicze w Rzymie do akcji, odpierając nieprzyjacielską próbę nalotu nad stolicę Włoch. Atak dotyczył — jak wynika z włoskiego komunikatu wojskowego — nie samego Rzymu, lecz skierowany był na 26 km. na południowy zachód od Rzymu położone małe miasteczko nadbrzeżne Ostia, wcielone ostatnio do gminy rzymskiej. W starożytności miasto to było portem morskim Rzymu a w ostatnich latach przemieniono się coraz bardziej w miejscowość wycieczkową dla mieszkańców Rzymu. Zrzucone na Ostię bomby wyrządziły nieznaczne szkody. Nad Rzymem przeleciały dotychczas w ciągu obecnej wojny samoloty nieprzyjacielskie ogółem trzy razy. Naloty te odbyły się w czerwcu 1940 r. nie długo po przystąpieniu Włoch do wojny, a dokonały ich wówczas samoloty francuskie, które ograniczyły się do zrzucenia ulotek.

W związku z dokonaniem przez Amerykanów w piątek na południowy 75 km. na północny zachód od Rzymu mały port, Civitavecchia (40.000 mieszkańców), atakiem, który pociągnął za sobą 174 zabitych i 300 rannych, ogłoszono dalsze szczegóły. Barbaaryjskie sceny z Grosseto, gdzie amerykańskie samoloty urządziły formalne polowania na kobiety i dzieci, powtórzyły tym razem 36 czteromotorowych bombowców, które zatrzymawszy motory, napadły na miasto. Jak wszędzie, tak i tutaj obiektem lotników amerykańskich były kościoły, pomniki budownictwa i kultury. Ponadto miasto portowe Civitavecchia zarzucone zostało deszczem materiałów

wybuchowych, którymi wypełnione były przedmioty codziennego użytku. Poza zrzucanymi już ponad wielu włoskimi miastami i wsiami eksplozującymi ołówkami i wiecznymi piórami rozrzucono tym razem wszelkiego rodzaju zabawki, w tej liczbie lalki dla dzieci, dalej scyzyrki, ołówki do warg, lampki kieszonekowe, pudełka z pastylkami itp. Wskutek ustawicznych ostrzeżeń, wydawanych do ludności przez miarodajne urzędy, zdołano dotychczas udaremnić ordynarne zamiary wywołania przez te przedmioty strach i panikę wśród ludności cywilnej.

Jak donoszą z Rzymu, podczas przelotu samolotów nieprzy-

jacielskich w nocy na poniedziałek zrzucono tak, jak to już działo się w wielu wypadkach nad Sycylią, Kalabrią, Sardynią itp., również i nad Rzymem wypełnione materiałem wybuchowym ołówki. Tego rodzaju przedmioty wybuchowe znaleziono w dzielnicy rzymskiej Testaccio nad Tybrem.

Ze wszystkich miast włoskich, wystawionych na nieprzyjacielski terror z powietrza najbardziej dotychczas ucierpiała Palermo. Zginęło tutaj wskutek licznych ataków lotniczych dotychczas ponad 1000 osób, przeważnie kobiety i dzieci. Zburzone też lub ciężko uszkodzone zostały niezastąpione skarby kul-

tury sycylijskiej, w tej liczbie także katedra z grobowcami królów normanńskich i cesarza Fryderyka II, Hohenstaufena, oraz dom rodzinny wielkiego włoskiego meza stanu Crispi'ego.

Nienawiść i odraza panuje we wszystkich sferach włoskiego narodu wobec sprawców tych zbrodni. Ludność zastanawia się nad propozycją faszystowskiej gazety „Popolo d'Italia“, by wobec amerykańskich lotników zastosować par. 108 włoskiego prawa karnego, to znaczy sądzić ich jak zwykłych przestępców.

Dr. v. L.
(„Preussische Zeitung“).

W Burmie walczone daremnie 5 miesięcy

GENEWA. (DNB). Wojenny korespondent gazety „News Chronicle“ pod nagłówkiem „zostaliśmy pobici i odrzucony“ daje obszerny sprawozdanie „z zapomnianego frontu“ t. j. z granicy burmańsko-indyjskiej.

„Aby powiedzieć krótko, — rozpoczyna on swe sprawozdanie, — należy oświadczyć, że Anglicy walczyli w Burmie napróżno 5 miesięcy“.

Jest to przykrym lecz niezbitym faktem, że Japończykom udało się wojska angielsko-indyjskie na froncie Arakanu w grudniu roku zeszłego zaatakować i odrzucić do tych miejsc z których one wyszły.

Niestety należy przyznać, że strategia angielskiego wojskowego dowództwa na tym odcinku południowym frontu burmańsko-indyjskiego była zasadniczo mylną.

Nic tu nie pomogła przewaga

w materiale ludzkim, samolotach i artylerii.

Głównym celem kampanii Arakanu było zajęcie Akyaby, jak również oczyszczenie całego wybrzeża Arakanu, aby w ten sposób móc utworzyć podstawę do późniejszych działań ofensywnych przeciw całej Burmie. Miano też na widoku i inny dalszy cel, a mianowicie utrzymanie Japończyków możliwie w największej odległości od granicy indyjskiej, aby nie była pokopana moralność robotników pracujących w okręgu Kalkuty w ośrodkach wyrobu oręża. Żaden z tych obu celów nie został osiągnięty.

Już zaraz na początku, w grudniu, działania wojenne poczęły się rozbić i spełzać na niczym. Przyczyna leżała w tym, że nie zwrócono uwagi na udzielone w swoim czasie na Malajach i w Burmie nauki, z drugiej zaś strony, ponieważ oficerom wszystkich stopni

brakło doświadczenia w walkach w dżunglach.

Dowództwo angielskie przytem opierało się wyłącznie na metodach, które w stosunku do japońskich były przestarzałe, i dlatego prowadziło to do dużych strat. Ponadto do porażki przyczyniła się nieumiejętność Anglików rozwiązania problemu dostawy posiłków po przez dżungle, jak również niedostateczne wykorzystanie dróg wodnych. Przy odwrócenie tylko dzięki wielkim ofiarom udało się Anglikom uratować się od okrażeń przez Japończyków. Żołnierzy japoński znacznie przewyższa angielskiego i indyjskiego. Stwierdziły to na nowo walki na froncie Arakanu. Japończyk jest znacznie wytrzymalszy aniżeli Anglik. Jest on w prowadzeniu wojny obdarzony większą inicjatywą i bardziej odważny.

Wiadomości z dnia

Wydawanie kartek żywnościowych na 17-ty okres

Krótkie wiadomości

SOBOTA
 Julii Heleny
 22 MAJ
 Schód słońca 4. 2
 Zachód słońca 20.28

re następnie bierze się pod uwagę przy rozliczaniu wszystkich dostaw obowiązkowych. Za 1 kilogram kapusty liczy się 3 punkty, za 1 kg. marchwi — 4 pkt., za 1 kg. pomidorów 5 pkt., za 1 kg. ogórków 5 pkt., za 1 kg. cykori — 3 pkt., za 1 kg. cebuli 5 pkt., i za każdy kilogram innych jarzyn po 3 pkt. Rolnicy powinni zwrócić uwagę na to zarządzenie, które ułatwia im wykonywanie dostaw obowiązkowych, zwiększając jednocześnie produkcję jarzyn. (f)

— **JESZCZE O HODOWLI ZIOŁ LEKARSKICH.** Jak wiadomo rozmaite zioła lekarskie są obecnie pożądanym surowcem dla miejscowych fabryk przemysłu farmaceutycznego. Tak np. konwalia (okwiat) jest podstawowym surowcem bardzo wielu lekarstw, używanych przy leczeniu chorób serca. Zbieranie konwalii powinno być zajęciem młodzieży szkolnej, która w ten sposób nie tylko dopomaga w ogólnej gospodarce, ale też może sobie zarobić na różne premie, jakie „Sodyba“ wydaje za dostarczone konwalie. Konwalie po zebraniu trzeba suszyć w przewidzianym miejscu. Oprócz tego „Sodyba“ prowadzi jeszcze akcję hodowli ziół lekarskich. W specjalnych zakładach hodowlanych na Antokolu i Bursizkach będzie w roku bieżącym zasadzone zioła lekarskie na 9 hektarów ziemi. Sadzonki są dostarczane z gospodarstw państwowych. Największą rolę w dostarczaniu ziół lekarskich odgrywa powiat święciański, który jeszcze w okresie przedwojennym dostarczał rocznie ponad 600 ton różnych ziół. (f)

— **SADZONKI ZIOŁ LEKARSKICH NA WYWOZ.** W początkach maja firma Zentralhandels-gesellschaft Ost wysłała do okr.

Wilejka i Mińsk na Białorusi 350 tysięcy sadzonek rozmaitych roślin lekarskich. W końcu maja odepdzie drugi transport z 150 tysiącami sadzonek. W sierpniu przewidyje się jeszcze wysłanie jednego transportu z miliona sadzonek, równie do tych samych okręgów. W ten sposób popiera się tworzenie gospodarki ziołami leczniczymi w okręgu generalnym Białorusi. (f)

OFIARY

Dla biednych polskich dzieci od pracowników Elektryczni Kolejowej w Wilnie 140 RM 50 Pfg. Beziemieennie dla polskich biednych dzieci 20 RM. Dodatkowo pracownicy z heblarni fabryki „Ziedas“ zamiast kwiatów w dniu Imienin instruktorce Zofii Pakulskiej składają 26 RM dla wdowy po byłym pracowniku Antonim Daneszu. Zamiast kwiatów w dniu Imienin Helenki Szpakowskiej 10 RM dla biednych polskich dzieci od Ba si Smolewskiej. Zamiast kwiatów w dniu Imienin p. Wiktora Łągo 30 RM dla polskich biednych dzieci składają muzycy i kelnerzy „N. Europy“.

Zgodnie z zarządzeniem Wydziału Apropowizacyjno-Gospodarczego m. Wilna z dniem 25 maja b. r. rozpocznie się wydawanie kartek żywnościowych i mlecznych dla mieszkańców m. Wilna na 17-ty okres aproowizacyjny (od 31.V do 27.VI). Kartki te są wydawane przez rejonowe punkty rozdzielcze do dnia 31 maja r. b. Urzędy i przedsiębiorstwa, które wyraziły zgodę na zaopatrzenie swoich urzędników i robotników w karty żywnościowe i mleczne w miejscach ich pracy, otrzymują karty z Punktach Rejonowych przez swoich przedstawicieli. Wydawanie kart żywnościowych i mlecznych mieszkańcom m. Wilna będzie dokonywane w porządku alfabetycznym właścicieli mieszkań w następującym trybie: 25 maja r. b. będą wydawane karty żywnościowe tym osobom, które nazwiska zaczynają się na litery A, B, C, D, E, dnia 26 maja na litery F, G, H, I, J, Y, dnia 27 maja na litery: K, L, M, N, O, P, dnia 28 na litery: R, S, T, dnia 29 na litery: U, V, Z, Z, dnia 31 maja będą wydawane

karty żywnościowe tym osobom, które z ważnych powodów nie mogły otrzymać takowych w odpowiednim czasie. W dniu 1 czerwca r. b. wszystkie urzędy, przedsiębiorstwa i punkty wydawania kart żywnościowych wliczają się przed Punktami Rozdzielczymi z wydanych kart żywnościowych i na mleko. Stałym mieszkańcom po upływie terminu karty żywnościowe i na mleko wydawane nie będą. Kartki otrzymać może tylko właściciel mieszkania, albo jeden z pełnoletnich członków rodziny. Kartki żywnościowe wydawane będą za okazaniem ważnego dowodu tożsamości, na podstawie którego można ustalić tożsamość, wiek i miejsce zamieszkania odnośnie osoby. W wątpliwych wypadkach może być zarządzone okazanie poświadczenia władzy albo właściciela domu o tym, że dana osoba rzeczywiście pod danym adresem zamieszkuje. W celu otrzymania kartki mlecznych należy okazać bezwzględnie dokument urodzenia dziecka w oryginale lub odpisie. W okresie przygotowawczym i podczas wydawania kart t. j. od dnia 23 maja do 2 czerwca włącznie, Punkty rejonowe nie będą załatwiała interesantów, z wyjątkiem wypadków nie cierpiących zwłoki. (e)

STOKHOLM. (DNB). „Svenska Dagbladet“ publikuje wiadomość z Ankarą, z której wynika że „rząd“ w Iraku udzielił amerykańskiemu intruzom koncesji żegluga statków po rzekach Eufrat i Tygrys. W Bagdadzie odbywają się układy z przedstawicielami nieznanej bliżej towarzystwa amerykańskiego.

TOKIO. (DNB). Jak donosi agencja Domei z japońskiej bazy z południowych rejonów japońskiego okręgu szczyt „Arabia Maru“, który 1 kwietnia był napadnięty przez samoloty amerykańskie w porcie Rangun, został ponownie we środę o g. 11.35 na północ od Rabaul zaatakowany przez amerykańskie bombowce.

LIZBONA. (DNB). W swym naczelnym artykule porusza w środę londyński „Times“ sprawę straty tonażu, poniesionej przez anglo- amerykańskie okręty. Dziennik krytykuje panujący w ostatnich czasach w Anglii optymizm i dodaje, że jest to bezmyślnością podawać tylko straty przeciwnika, a pomijać własne. Co się tyczy walk z łodziami podwodnymi, to oznaka poprawy jest tak mała, jak skrawek błękitu na zachmurzonym niebie.

ZE SPORTU

Mecz piłkarski

W sobotę 22 maja o godz. 16 na boisku Piłomont, odbędzie się towarzyskie spotkanie pomiędzy — „Bałdu“ a „Gluosnisem“ z Nowej

Wilejki. Mecz zapowiada się ciekawie ze względu na silne składy obu drużyn.

Doroczny mecz piłkarski Kowno — Wilno

Dnia 30 maja przyjeżdża do Wilna reprezentacja piłkarska Kowna, która będzie się starała zrewanżować za jesienną porażkę (2:4).

Ostatni przegrany mecz rep. Wilna z kowieńskim „Taurasem“, pozwała przypuszczać, że goście zjedzą z boiska jako zwycięzcy.

Bieg na przełaj w Zakrecie

Dnia 30 maja w Zakrecie ma się odbyć międzymiastowy zespolowy bieg na przełaj 4 km. W biegu tym

mają startować zespoły (po 7 zawodników) Kowna, Szawli i Wilna. (K)

Od Wydawnictwa.

Prosimy naszych prenumeratorów na prowincji o dokładne i czytelne podawanie adresów. Przedpłata za prenumeratę powinna być wykonana przed 1-ym każdego miesiąca. Prenumerata wynosi 3 RM miesięcznie.

KINA
 Soldatentheater II (Wileńska) 48
 „Serce królowej“
 „CASINO“ (Wileńska) 47, tel. 6-77
 „Słownik Szwecji“
 „ADRIA“ (Wileńska) 36, tel. 10-37
 „WIEDEŃSKA KREW“
 „MUZA“ (Nowoczerkaska) 8, tel. 6-62
 „90 minut postoj“
 „AUSZRA“ (Zawalna) 4, tel. 10-70
 „Jenny i pan we fraku“
 „Kolejowe“ (Kolejowa) 14, tel. 14-13
 „CO SIĘ STAŁO TEJ NOCY“
 „GRAZYNA“ w N.-Wilejce.
 „IRENA“

TEATR MINIATUR
„ALI-BABA“
 Wielka 66.
 Od czwartku dn. 20 maja 1943 r.
PREMIERA
 Wiekie widowisko wokalno - taneczne
„Ach, Wiosno! Wiosno!“
 muzyka różnych kompozytorów.
 Z UDZIAŁEM:
 Bielińskiej, Martówny, Lauri, Nikiełówny, Łagunówny, Ciszówny, Domania Ciesielskiego, Chorzewskiego, Koszeł, Rychtera, Hermanowicza, Trio Jaruga i innych. — BALET. Przy fortepianach: S. Dziegielewski, R. Kuncewicz.
 Dekoracje: Makojnika.
 Początki seansów: godz. 17 i 19, w dniе wiateczne g. 15-17-19.
Ceny niższe.

POTRZEBNY DAWCA KRWI
 Wynagrodzenie dobre.
 Zgłoszenia do szpitala św. Jakuba, sala Nr 6, W. Sadowska.

KUPIĘ
 lub wymienię na drzewo kabeł elektryczny 3x6 kw. długości 50 mtr. Zgłaszać się: Didżioji (Wielka) Nr 50, pracownia drewniaków.

Zrób prezent imienny
HELENIĘ
 i kup płytę
 w FIRMIE
B. MIKUTONIS
 Vilniaus (Wileńska) 22
 (Naprzeciw Apteki Miejskiej)
 gdzie znajdują się najnowsze przeboje taneczne firmy „Odeon“ i „Grammophon“.

Przedprzedaż
 biletów do rewii „Ali-Baba“
 odbywa się w Antykwaracie przy ul. Vilniaus (Wileńskiej) 16 między godz. 10—14 i w sklepie zapawek Didżioji (Wielka) 32.

PAS transmisyjny SZAFĘ 3-drzwiową z wieszakami, długości 125 cm, X16,0 mtr., nowe kamieszne robocze Nr. 29, nowy kleszczyk do wyznaczenia dźwięków Siemens dla słabo słyszących za miastem na opat. Gedimino (Mickiewicza) 44 m. 19, II piętro, wejście frontowe z pierwszego dziedzińca.

WÓZEK głęboki, kostium damski i suknie zamienię na opat. Nikodimo (Nikodimo) 6-33. (Kolo Ostrej Bramy).

WYMIENIĘ fortepian na opat. Gedimino (Mickiewicza) 35-17.

ZIOŁO - LECNICTWO: chorób przewodu pokarmowego (watroby) brak apetytu, niestrawność, biegunki i zaparcia, chorób z wyczerpania, stany nerwowe, bezsenność, swędzenie skóry (swierzb), wypysk (egzema), USUWANIE ZYLAKÓW, szpeczących brodawek, znamion wrodzonych. Od g. 8 do 19 rano i od godz. 3 p. p. do godz. 6. Gedimino (d. Mickiewicza) 39 m. 4.

SPACERÓWKĘ nowoczesną zamienię na opat. Pileno (Stalowa) 14-2. (St. Raduńskim mostem).

Kupno Sprzedaż
 FLANEC pomidorów, cebull kalafiorów, kapusty i in. do sprzedania. Svir (Swironie) 1 (Kolej Piłomontu).

KUPIĘ natychmiast nowoczesny stół okrągły z krzesłami. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Piłone“.

KUPIĘ chromotekstynowy, Zakład Elektrotechniczny W. Rusieckiego, Vilniaus (Wileńska) 24.

KUPIĘ jesionkę męską na wzrost 180 cm, lub płaszcz lelni nagumowany oraz wiatrowkę Władomosz do Adm. „Gońca“ pod „Płaszcz“.

KAJAK kupię dwuosobowy i wszelkie skoki rekawicznice, oraz odpadki skórek od rekawicznicy. Tado Vrublevskio (d. Arsenalska) 4-8 do 8-9 i 4-5.

OD ZARAZ kupię akordeon od 48-120 basów. Oferty zgłaszać do Adm. „Gońca“ pod „Akordeon“.

SPRZEDAM spletny siatek trubel 200 RM, haczyki, żytki i 5 kg siatek nowej i inne różne przyrządy rybackie. Treniotos (Stara) 33-2 cały dzień.

Praca
 ORGANISTA poszukuje pracy przy kościele w parafii. Referencje posiada. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Organista“.

POTRZEBNA pańienka do szycia i dziewczenia do na uki. Domlinikon (Domlinikon) 17 m. 17.

POTRZEBNY chłopek do paszenia dwóch krów pod śródmieście. Mogę opłacić drzewem. Zgłoszenia do Adm. „Gońca“ pod „Eleonora“.

POTRZEBNY nauczyciel(ka) kalfigrafii. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Kalfigrafia“.

POTRZEBNA dziewczynka na stałe do pomocy domowej. Warunki dobre. Trakų (Trocka) 9-3.

POTRZEBNA pomocniczkucharza i kobietka do mycia naczyń. Gedimino (Mickiewicza) 9 Hejber.

POTRZEBNA do małej rodziny służąca i bona. Kallinauskio (M. Pohulanka) 3-5.

ROLNIK potrzebny samotny z całodziennym utrzymaniem i opłatą na stałe w Wilnie. Dowiedzieć się Pavilnius Markučių 12-14.

SIOSTRA - pielęgniarka z długoletnią praktyką poszukuje pracy przy chorujących. Oferty do Adm. „Gońca“ pod „Pielęgniarka“.

SŁUŻĄCA do małego wiejskiego gospodarstwa pod Wilnem potrzebna od zaraz. Zgłaszać się Kalvarijų (Kalwaryjska) 13 m. 8 g. 15 - 17 w wtorek, czwartki i soboty.

Lokale
 DO WYNAJĘCIA pokój z niekuperującym wejściem i z korzystaniem z łazienki. Aguonų (Makowa) 14-5.

z Dołubowskich
Adela Sztrallowa
 zmarła po długich i ciężkich cierpieniach opatrzona świętymi Sakramentami dn. 20 maja 1943 r. w wieku lat 73.
 Ekspozycja zwłok z domu żałoby przy ulicy Piękielko 3, m. 10, do kościoła św. Jakuba odbyła się dnia 21 b. m. o godzinie 19.
 Nabożeństwo żałobne nastąpi w kościele św. Jakuba dnia 22 b. r. o godzinie 9.30 po czym nastąpi pogrzeb na cmentarzu Rossa.
 O czym zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych pogrzeżeni w smutku
Ćórka, Synowa, Synowie Wnuki.

Lekarze
 DR. FUNDOWICZ STEFAN
 Choroby nerwowe i wewnętrzne Sw. Jakuba (Sw. Jakuba) 10 - 2
 Przyjmuje od 15 do 18.
 DR. MED. KAZIMIERZ LUKIEWICZ
 Spec. Choroby skórne i weneryczne. Vilniaus (Wileńska) 28 m. 32
 Podwórze II, przyjmuje od g. 2 do 6

Gabinet Rentgenowski Dr. G. NIELUBSZYC
 Pylimo g. (d. Zawalna) Nr. 22 - 3
 Od godz. 15 - 17
 DR. ORŁOWSKI ROMUALD
 Przyjmuje od godz. 8 do 10 rano i od 3 pop. do 6 wlec Gedimino (d. Mickiewicza) 39 - 4

Gabinet Rentgenowski DR. MED. A. SMIGIELSKA
 Pilies (Zamkowa) Nr. 8 m. 9.
 Od godz. 9 - 12.30 i od 18 - 19.
Akuszerek
 MARIA BRZEZINA
 Liubarto (Grudzka) 27-1. Zwierzyniec.
 IRENA BARANOWSKA
 siostra-akuszka Porady, zastrzyki, bańki.

HEBLARKE
 (grublarke) zamienię NA DYKTE
 Literaty g. (z Literacki) № 11-31.
 J. KORCHOWA
 Olandu (d. Holendernia) Nr. 4 - 1.
 MARIA LAKNEROWA
 przyjmuję od godz. 9 rano do 7 wlec Jasniskio (d. Jasniskiego) 7 - 5.